

3.3.2023

VN/3950/2023

VN/3950/2023-OM-1

Demokratia- ja julkisoikeusosasto, itsehallinto ja
yhdenvertaisuusyksikkö

Vertaisina vihaa vastaan (Peer Action against Hate)- hankkeen asettamispäätös

Asettaminen

Oikeusministeriö on tänään 3.3.2023 asettanut Vertaisina vihaa vastaan –hankkeen, jonka tavoitteena on tehostaa puuttumista rasismiin, syrjintään ja viharikoksiin vertaisoppimisen keinoin niin viranomaisten kuin kansalaisyhteiskunnan toimijoiden tuella.

Oikeusministeriö käynnistää 3.3.2023 kaksivuotisen, Euroopan komission Citizens, Equality, Rights and Values (CERV) ohjelmasta rahoitetun, Vertaisina vihaa vastaan-hankkeen.

Toimikausi

1.1.2023 – 31.12.2024.

Tausta

Vihapuhe ja viharikokset ovat yhteiskunnallinen ongelma siitä huolimatta, että niiden tunnistamiseksi, puuttumiseen ja ennaltaehkäisemiseksi on tehty monia toimia mm. oikeusministeriön koordinoimissa hankkeissa. Viime vuosina Against Hate-, Tiedolla vihaa vastaan –ja Osaavat-hankkeissa on mm. kehitetty tiedonkeruuta, paikallistason yhteistyötä ja eri alojen ammattilaisten osaamista. Monet kansainväliset ihmisoikeustilannetta valvovat tahot ovat kiinnittäneet huomiota vihapuheen lisääntymiseen ja kehottaneet Suomea tehostamaan toimiaan.

Vertaisina vihaa vastaan -hanke pohjaa edellä mainittuihin aikaisempiin hankkeisiin ja jatkaa niissä tehtyä strategista työtä vihapuhetta ja viharikoksia vastaan. Osaavat-hankkeessa konseptoituihin viharikosten vastaisen työn osaamiskeskusta. Osaamiskeskuksen pilotointi jatkuu Vertaisina vihaa vastaan -hankkeessa muun muassa virtuaalisen osaamiskeskuksen perustamisen muodossa. Valtioneuvoston sisällä oikeusministeriön tehtävä on koordinoida yhdenvertaisuuden edistämisen tehtävää ja Vertaisina vihaa vastaan -hankkeen toimintoja linkitetään myös tähän perustehtävään, muun muassa viranomaisten välisen mentorointiohjelman avulla.

Rasismien, vihapuheen ja viharikosten muodostamat haasteet on tunnistettu ja tunnustettu myös Euroopan unionin korkeimmalla tasolla esimerkiksi EU:n rasismien vastaisessa toimintasuunnitelmassa 2020–2025. Vertaisina vihaa vastaan -hankkeessa tuetaan EU:n rasismien vastaisen toimintaohjelman kansallista toteutusta luomalla mahdollisuuksia kansalliseen ja kansainväliseen vertaisoppimiseen eri toimijoiden välillä.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Oikeusministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 25
00023 Valtioneuvosto

Eteläesplanadi 10
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

09 1606 7730
+358 9 1606 7730

kirjaamo.om@gov.fi
oikeusministerio.fi

Tavoitteet

Hankkeen tavoitteena on vahvistaa viranomaisten valmiuksia puuttua viihatekoihin ja haitallisiin ennakkoluuloihin järjestelmällisesti, vahvistaa kansalaisyhteiskunnan roolia ja valmiuksia viihatekoihin puuttumisessa, lisätä tietoa tukimekanismeista ja raportointikanavista, vahvistaa ammattilaisten valmiuksia puuttua viihatekoihin ja haitallisiin ennakkoluuloihin ja tunnistaa viharikosten uhrien tarpeet sekä jakaa kokemuksia vaikuttavista viestintäkeinoista sekä parantaa vertaisoppimista ja -tukea.

Tehtävä

Hankkeen toiminta jakautuu neljään toimintakokonaisuuteen. Oikeusministeriö osallistuu niihin kaikkiin.

Hanketoiminnot:

Hankekokonaisuus 1: Hankkeen koordinaatio ja hallinto

Vastuutahot: Oikeusministeriö ja Centre for Peace Studies (Zagreb, Kroatia)

Hankekokonaisuuteen kuuluu hankkeen yleinen koordinaatio ja hallinto, mukaan lukien taloudellinen seuranta ja jatkuva raportointi komission hankeportaalissa.

Toiminnot:

- Väli raportointi
- Hankkeen sisäinen arviointi
- Koordinaatioverkoston kokoukset

Hankekokonaisuus 2: Vertaisoppimisen ohjelma viranomaisille

Vastuutaho: Oikeusministeriö

Hankekokonaisuuden tavoitteena on jakaa kokemuksia vaikuttavista viestintäkeinoista ja tehostaa vertaisoppimista ja -tukea, viranomaisten osaamisen kehittäminen puuttumisessa järjestelmällisesti viihatekoihin ja haitallisiin ennakkoluuloihin sekä viranomaisten tietoisuuden lisääminen tarjolla olevista materiaaleista ja työkaluista.

Toiminnot:

- Mentorointiohjelma ja henkilökierto (OM ja STM)
- Kansainväliset virtuaaliset vertaisoppimisen työpajat
- Opintovierailu toiseen EU-maahan
- Kansalliset pyöreän pöydän keskustelut

Hankekokonaisuus 3: Viestintätaitojen ja -menetelmien tehostaminen

Vastuutaho: Seta ry ja oikeusministeriö

Hankekokonaisuuden tavoitteena on jakaa kokemuksia vaikuttavista viestintäkeinoista ja vahvistaa vertaisoppimista ja -tukea, vahvistaa kansalaisyhteiskunnan roolia ja mahdollisuuksia puuttua viihatekoihin ja haitallisiin ennakkoluuloihin, tukea viranomaisia lisäämällä tietoa tarjolla olevista materiaaleista ja työkaluista.

Toiminnot:

- Viestintäasiantuntijoiden vertaisverkoston perustaminen ja verkoston tapaamiset
- Johtopäätösten kokoaminen yhteen strategisesta viestinnästä ja virtuaalisen osaamiskeskuksen perustaminen
- Kehittämistarpeiden kartoittaminen
- Työkalujen luominen vaikuttavaan viestintään

- Kansainvälinen virtuaalinen pyöreän pöydän keskustelu vaikuttavista viestintävälineistä ja –strategioista, joiden avulla puuttua viharikosten, häirinnän ja eri ryhmiin kohdistuvien haitallisten ennakkoluulojen eri muotoihin.

Hankekokonaisuus 4: Uhrien tukipalveluissa esiintyvien puutteiden korjaaminen

Vastuutahot: Centre for Peace Studies (Zagreb, Kroatia) ja oikeusministeriö

Hankekokonaisuuden tavoitteena on lisätä tietoa tukimekanismeista ja ilmoituskanavista, asiantuntijoiden osaamisen vahvistaminen vihatarkoituksiin ja haitallisiin ennakkoluuloihin puuttumisessa ja viharikosten uhrien tarpeiden tunnistaminen sekä tukea viranomaisia lisäämällä tietoa tarjolla olevista materiaaleista ja työkaluista.

Toiminnot:

- Uhrien tarpeiden kartoittaminen
- Kansalliset pyöreän pöydän keskustelut
- Virtuaalisen työkalun kehittäminen uhrien tukemiseen
- Koulutukset

Organisointi

Hanketta koordinoi oikeusministeriö. Oikeusministeriön lisäksi hankekumppaneina ovat sosiaali- ja terveysministeriö, Seta ry, Centre for Peace Studies (Zagreb, Kroatia) ja Irlannin rasismivastainen verkosto (INAR).

Hankekumppanien edustajat muodostavat hankkeen johtoryhmän, jonka tehtävänä on varmistaa hankkeen eteneminen kokonaisuudessaan.

Oikeusministeriön itsehallinto- ja yhdenvertaisuusyksikkö vastaa yleisestä hankehallinnosta sekä toimii kaikissa hankekokonaisuuksissa asiantuntija- ja tukiroolissa.

Vertaisina vihaa vastaan –hankkeelle nimitetään määräaikaisella virkamääräyksellä 1.1.2023 – 31.12.2024 hankkeen hankepäälliköksi Milla Aaltonen toteuttamaan oikeusministeriön vastuulla olevat toiminnot sekä hoitamaan hankkeen hallintoa ja kokonaiskoordinaatiota. Nada Al Omair toimii Milla Aaltosen sijaisena ajalla 1.1.2023 – 31.12.2023.

Lisäksi hankkeessa asiantuntijoina toimivat myös:

- erityisasiantuntija Katriina Nousiainen DJO/IYY

Kustannukset ja rahoitus

Hankkeen budjetti on 470 513,24 euroa.

Hanke on saanut rahoituksen EU-komission Citizens, Equality, Rights and Values (CERV). EU-rahoitusosuus hankkeen rahoituksesta on 423 461, 90 euroa, mikä muodostaa 90 % hankkeen koko rahoituksesta. Hankkeen muu rahoitus on kansallista rahoitusta.

Osastopäällikkö

Johanna Suurpää

Yksikönpäällikkö

Corinna Tammenmaa

Jakelu Hankekumppanit ja yhteistyötahot

Tiedoksi Oikeusministeri Anna-Maja Henriksson
Valtiosihteeri Mikaela Nylander
Erityisavustaja Otto Andersson
Erityisavustaja Brita Brännbacka-Brunell
Erityisavustaja Silja Borgarsdóttir Sandelin
Erityisavustaja Oscar Byman
Erityisavustaja Anita Westerholm
Kansliapäällikkö Pekka Timonen

VN/3950/2023-OM-1

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: